

Univerzita Karlova v Praze

Lékařská fakulta v Hradci Králové

ZÁZNAM O PRŮBĚHU OBHAJOBY DISERTAČNÍ DOKTORSKÉ PRÁCE

Název práce: Molekulárně biologická vyšetření somatostatinových receptorů v diagnostice hypofyzárních nádorů

Jazyk práce: čeština

Student: Mgr. Monika Drastíková

Fakulta: Lékařská fakulta v Hradci Králové

Studijní program: Klinická biochemie

Vedoucí / školitel: Doc. PharmDr Martin Beránek, Ph.D. (přítomen)

Školitel konzultant: Prof. MUDr. Jan Čáp, CSc. (přítomen)

Oponent(i): doc. MUDr. Zdeněk Fryšák, CSc. (přítomen)

prof. RNDr. Jiří Patočka, Dr.Sc., (přítomen)

Předseda komise: Prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc., dr.h.c. (přítomen)

Členové komise:

1. doc. MUDr. Jaroslav Cerman, CSc. přítomen
2. prof. MUDr. Antonín Jabor, CSc. nepřítomen
3. doc. MUDr. Petr Schneiderka, CSc. přítomen
4. doc. MUDr. Vladimír Soška, CSc. nepřítomen
5. prof. RNDr. Miloš Tichý, CSc. nepřítomen
6. doc. MUDr. Helena Živná, CSc. přítomna
7. doc. MUDr. Pavel Živný, CSc. přítomen

Datum obhajoby: 3. 9. 2015

Průběh obhajoby:

Obhajobu ve 14 hodin zahájil předseda komise prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc. Představil doktorandku Mgr. Moniku Drastíkovou. Životopisné údaje, pracovní zařazení, splnění průběžných studijních povinností doložil doc. PharmDr. Martin Beránek, Ph.D., školitel doktorandky. Mgr. Drastíková potom představila svoji prezentaci. Po jejím skončení přečetli svůj doporučující posudek oba přítomní oponenti prof. RNDr. Jiří Patočka, Dr.Sc. a doc. MUDr. Zdeněk Fryšák, CSc. Studentka zcela zodpověděla dotazy týkající se možnosti vyšetřování somatostatinových receptorů v klinické praxi a nastínila finanční náročnost vyšetření.

Od 14.30 hod. následovala veřejná rozprava. V úvodu veřejné diskuse docent Fryšák okomentoval cenu vyšetření somatostatinových receptorů

v molekulárně biologické laboratoři, která je podle něj srovnatelná s cenou jednoho balení somatostatinového analogu lanreotidu. Mgr. Drastíková zmínila, že pro jednotlivé diagnózy lze vyšetřit somatostatinové receptory i individuálně. Tento závěr doplnil poznámkou i prof. Čáp, s tím, že analýza receptorů, podobně jako podávání somatostatinových analog, musí být cílené podle diagnózy.

V další části diskuse doc. Cerman pochválil experimentální část dizertační práce a její možný klinický dopad. Nastínil možnost nabízet stanovení expresního profilu somatostatinových receptorů jako součást programu preventivní medicíny u osob s rizikem recidivy hypofyzárních adenomů. Biologický materiál by mohl být odebrán do média mimo dosah fixativ používaných v histopatologii. V reakci Mgr. Drastíková uvedla, že logistika odběru a transportu biologického materiálu z hypofýzy je zajištěna již nyní, k dispozici je vhodné stabilizační činidlo a možnost uložit vzorek do mrazicího boxu na dobu nejméně 1 roku.

Následně logistiku pochválil prof. Patočka, a také doc. Cerman ve svém komentáři uvítal zajištění preanalytické fáze vyšetření a stabilizace vzorků, mimo jiné i pro možnost práce ve větších sériích, která by cenu analýzy zlevnila. Mgr. Drastíková v této části diskuse zmínila podávání somatostatinových analog po neurochirurgické operace také profylakticky, tedy dříve (v rámci prvních týdnů po operaci) než se projeví symptomy vzniklé recidivy.

Prof. Čáp dále vznesl dotaz ke kvantifikaci množství receptorů pomocí normalizace vůči house-keepingovým genům. Mgr. Drastíková vysvětlila, že toto opatření je nutné z hlediska nepředvídatelných ztrát při extrakci, reverzní transkripci i s ohledem na krátkou životnost RNA molekul jako takových.

Prof. Schneiderka pochválil metodický přístup popsany v dizertační práci i počet provedených vyšetření. Jeho dotaz směřoval na příčiny nárůstu incidence hypofyzárních nádorů ve světě. Doktorandka uvedla jako příčinu jednak citlivější diagnostické metody, a jednak stárnutí populace s ohledem na nejčastější nálezy hypofyzárních adenomů v rozmezí mezi pátým a šestým decéniem věku.

Posledním dotazem doc. Živný nastolil otázku týkající se incidentalomů z hlediska dalšího postupu sledování těchto „bezpříznakových“ tumorů hypofýzy. Paní mgr. Drastíková odpověděla, že tyto jedinci jsou pomocí zobrazovacích metod (CT nebo NMR) kontrolováni po půl roce po zjištění tumoru, a následně za rok, dva a pět. Tuto informaci z praktického pohledu endokrinologa potvrdil i prof. Čáp.

Prof. Palička poděkoval všem zúčastněným za podnětnou diskusi k dizertační práci a přednášce Mgr. Drastíkové, a diskusní část obhajoby v 15 hodin ukončil.

V následné neveřejné části komise hlasovala o výsledku – „prospěla“ – viz Protokol o obhajobě.

Výsledek obhajoby: Prospěla

Zapsal: Doc. PharmDr Martin Beránek, Ph.D.

předsedající komise